

Kad t? pie?em administrat?vu l?mumu, vienlaic?gi neesot l?gta atrisin?t str?du, komercr?istra tiesa nevar tikt uzskat?ta par t?du, kas veic tiesas funkciju, savuk?rt tiesa, kur? iesniegta apel?cijas s?dz?ba par zem?kas instances komercr?istra tiesas l?mumu, ar kuru noraida š?du ierakst?šanas l?gumu, t? k? š?s apel?cijas s?dz?bas priekšmets ir š? l?muma atcelšana, par kuru tiek apgalvots, ka tas aizskar iesniedz?ja ties?bas, izskata lietu un veic tiesas funkciju. T?d?j?di š?d? gad?jum? apel?cijas tiesa princip? ir j?uzskata par tiesu EKL 234. panta izpratn?, kura ir pilnvarota uzdot prejudici?lu jaut?jumu Tiesai.

(sal. ar 57.–59. un 63. punktu un rezolutīvās daļas 1) punktu)

2. Uz jautājumiem par Kopienu tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa uzdevusi pašas noteiktajos tiesiskā regulējuma un faktiskā apstākļu ietvaros, kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. Valsts tiesas iesniegto lūgumu Tiesa var noraidīt tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Kopienu tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamata tiesvedības faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem.

Šo atbilstības pieņēmumu negroza fakts, ka attiecībā uz prejudiciālu jautājumu par tiesas kvalifikāšanu kā tiesu, kuras lūmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pāršādzēt EKL 234. panta trešās daļas izpratnē, šī tiesa jau ir iesniegusi Tiesai savu prejudiciālo jautājumu. Būtu pretīji sadarbības garam, kam ir jāvalda attiecības starp valsts tiesām un Tiesu, un tiesvedības ekonomijas principam prasīt, lai valsts tiesa vispirms iesniegtu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, kurā uzdots tikai viens jautājums, vai šī tiesa pieder pie tām tiesām, kuras paredzētas EKL 234. panta trešajā daļā, pirms vēlāk ar otro lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu tiktu noformulēti jautājumi saistībā ar Kopienu tiesību noteikumiem, kas ir tai iesniegtā strīda priekšmets.

Šo atbilstības pieņēmumu nevar grozīt arī neskaidrība situācijā saistībā ar strīda hipotētisko raksturu. Šīda neskaidrība pastāv, ja Tiesas rīcībā esošie fakti, lai lemtu par valsts tiesiskā regulējuma iespējamo nesaderīgumu ar EKL 234. panta jautājumu par apelācijas sūdzību par lūmumu, kas attiecas uz lūmumiem lūgt prejudiciālu nolēmumu, neapļauj konstatēt, ka šis lūmums nevar tikt vai vairs nevar tikt pāršādzēts un šī iemesla dēļ ir kļuvis par *res judicata*, kad jautājums par šādu nesaderīgumu būtu hipotētisks.

(sal. ar 67., 70., 73. un 83.–86. punktu)

3. Tiesa, kuras pieņemtie lūmumi tiesvedībā var tikt pāršādzēti kasācijas kārtībā, nevar tikt uzskatīta par tiesu, kuras lūmumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem nevar pāršādzēt EKL 234. panta trešās daļas izpratnē, tajā skaitā, ja procesa līmenī sistēma, kādā ir izskatāma lieta, nosaka ierobežojumus attiecībā uz šādu tiesas iesniedzamo pamatu raksturu, kuriem ir jābūt par likuma pārkāpumu.

Šādi ierobežojumi, tāpat kā kasācijas sūdzības apturošās iedarbības neesamība, nevar liegt lietas daļēnīkiem ties, kuras lūmumi var tikt pāršādzēti, iespēju efektīvi izmantot savas tiesības celt prasību pret šīs tiesas lūmumu, kas izskata tādā strīdā. Šie ierobežojumi un šīs apturošās iedarbības neesamība lūdz ar to netieši nenorādīt, ka šī tiesa būtu jāuzskata par tiesu, kura pieņem nepāršādzamu lūmumu.

(sal. ar 77.–79. punktu un rezolutīvās daļas 2) punktu)

4. Ja ir valsts tiesību normas par tiesību iesniegt apelācijas sūdzību par lūmumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko raksturo apstākļi, ka lieta pilnībā paliek izskatīšanā iesniedzējtiesā un tikai lūmums par prejudiciālo jautājumu uzdošanu ir pāršādzams, EKL 234. panta otrā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka kompetenci, ko šis lūguma noteikums piešķir visām valstu tiesām, nebūtu jāapšaubā, piemērojot valsts tiesību noteikumus par tiesību uz apelācijas sūdzību par lūmumu par prejudiciālu jautājumu uzdošanu Tiesai, kas ļauj apelācijas tiesai grozīt, atcelt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu un likt tiesai, kas šo lūmumu ir pieņēmusi, atstāt valsts tiesību procedūru, ko tā bija apturējusi.

Lai gan EKL 234. pants neaizliedz, ka uz valsts tiesas, kuras l?mumus saska?? ar valsts ties?b?m var p?rs?dz?t, kas v?rsusies Ties? prejudici?l? k?rt?b?, l?mumiem v?l arvien attiecas parastie valsts ties?b?s paredz?tie ties?bu aizsardz?bas l?dzek?i, tom?r š?das pras?bas izn?kumam neb?tu j?ierobežo kompetence, ko EKL 234. pants pieš?ir šai tiesai, v?rsties Ties?, ja t? uzskata, ka k?d? no t?s izskat?maj?m liet?m rodas jaut?jumi par Kopienu ties?bu interpret?ciju, kam vajadz?gs Tiesas nol?mums.

Turkl?t situ?cij?, kad k?da lieta otro reizi non?k pirm?s instances ties? p?c tam, kad t?s pie?emtu l?mumu atc?lusi p?d?j?s instances tiesa, š? tiesa saglab? ties?bas v?rsties Ties? saska?? ar EKL 234. pantu, neraugoties uz to, ka valsts ties?b?s ir noteikums, saska?? ar kuru augst?kas instances tiesas juridiskais v?rt?jums ir ties?m saistošs.

Piem?rojot valsts ties?bu normas par ties?b?m iesniegt apel?cijas s?dz?bu par l?mumu l?gt prejudici?lu nol?mumu, ko raksturo fakts, ka pamata lieta piln?b? paliek izskat?šan? iesniedz?jties? un tikai l?mums par prejudici?lo jaut?jumu uzdošanu ir ierobežot? k?rt? p?rs?dzams, autonom? kompetence v?rsties Ties?, ko EKL 234. pants pieš?ir pirmajai tiesai, tiktu apšaub?ta, ja, grozot l?mumu par prejudici?lo jaut?jumu uzdošanu, atce?ot un nododot lietu tiesai, kas šo l?mumu pie??musi, lai turpin?tu aptur?to tiesved?bu, apel?cijas tiesa var?tu liegt iesniedz?jtiesai izmantot ties?bas v?rsties Ties?, kas tai pieš?irtas ar EK l?gumu.

Saska?? ar EKL 234. pantu v?rt?jums par prejudici?l? jaut?juma noz?m?gumu un nepieciešam?bu princip? ir tikai tiesas, kura izdod r?kojumu uzdot prejudici?lus jaut?jumus, atbild?b?, iz?emot ierobežoto p?rbaudi, ko Tiesa veic. T?d?j?di šai tiesai ir j?izdara secin?jumi no apel?cijas sprieduma par l?mumu uzdot prejudici?lus jaut?jumus un, konkr?t?k, j?secina, ka t?s l?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu ir vai nu j?patur sp?k?, vai j?groza, vai j?atsauc.

No t? izriet, ka situ?cij?, kad var tikt celta pras?ba par iesniedz?jtiesas l?mumu uzdot prejudici?lu jaut?jumu, Tiesai ar? tiesisk?s skaidr?bas un noteikt?bas interes?s ir j??em v?r? šis l?mums par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu, kam j?rada sekas, ja to izdevus? tiesa l?mumu nav atsaukusi vai groz?jusi, t? k? tikai š? tiesa var lemt par š?du atsaukumu vai groz?jumu.

(sal. ar 93.–98. punktu un rezolut?v?s da?as 3) punktu)

5. Šobr?d sp?k? esošaj?s Kopienu ties?b?s EKL 43. un 48. pants ir j?interpret? t?d?j?di, ka tie neaizliedz t?du dal?bvalsts tiesisko regul?jumu, kas liedz sabiedr?bai, kas dibin?ta saska?? ar š?s dal?bvalsts ties?b?m, p?rceļt savu juridisko adresi uz citu dal?bvalsti, saglab?jot savu sabiedr?bas statusu, uz ko attiecas t?s dal?bvalsts ties?bas, saska?? ar kuras tiesisko regul?jumu t? tikusi dibin?ta.

Saska?? ar EKL 48. pantu, t? k? nav vienotas Kopienu ties?bu defin?cijas sabiedr?b?m, kas var izmantot ties?bas veikt uz??m?jdarb?bu saska?? vien?gi ar piesaistes krit?riju, kas nosaka sabiedr?bai piem?rojam?s valsts ties?bas, jaut?jums par to, vai EKL 43. pants ir piem?rojams sabiedr?bai, kura atsaucas uz ar šo pantu pieš?irtu pamatbr?v?bu, turkl?t t?pat k? jaut?jums par to, vai fiziska persona, kas ir dal?bvalsts pilsonis, šaj? sakar? var baud?t šo br?v?bu, ir iepriekš?js jaut?jums, uz kuru saska?? ar šobr?d sp?k? esošaj?m Kopienu ties?b?m atbildi var rast tikai piem?rojam?s valsts ties?b?s. T?d?j?di, tikai ja ir p?rbaud?ts, vai š? sabiedr?ba tieš?m bauda br?v?bu veikt uz??m?jdarb?bu, ?emot v?r? EKL 48. pant? noteiktos nosac?jumus, rodas jaut?jums, vai š? sabiedr?ba saskaras ar š?s br?v?bas ierobežojumu EKL 43. panta izpratn?.

Dal?bvalstij ir ar? ties?bas noteikt piesaisti, kas tiek pras?ta no sabiedr?bas, lai to var?tu uzskat?t par t?du, kas dibin?ta saska?? ar valsts ties?b?m un šaj? sakar? var baud?t ties?bas veikt uz??m?jdarb?bu, un kas pras?ta, lai saglab?tu šo statusu p?c tam. Š?s ties?bas ietver iesp?ju šai

dal?bvalstij ne?aut sabiedr?bai, uz kuru attiecas t?s valsts ties?bas, saglab?t šo statusu, ja t? iecer?jusi reorganiz?ties uz citu dal?bvalsti, p?rce?ot savu juridisko adresi uz šo dal?bvalsti, t?d?j?di p?rtraucot dibin?šanas dal?bvalsts ties?b?s paredz?to piesaisti.

Ties?bu akti un vienošan?s sabiedr?bu ties?bu jom?, kas paredz?tas attiec?gi EKL 44. panta 2. punkta g) apakšpunkt? un 293. pant?, l?dz šim br?dim neattiec?s uz šajos spriedumos nor?d?taj?m valstu tiesisk? regul?juma atš?ir?b?m un l?dz ar to nav v?l t?s izbeigušas. Ir tiesa, ja atseviš?as regulas – t?das k? Regula Nr. 2137/85 par Eiropas Ekonomisko interešu grup?m, Regula Nr. 2157/2001 par Eiropas uz??m?jsabiedr?bas (SE) stat?tiem un Regula Nr. 1435/2003 par Eiropas Kooperat?v?s sabiedr?bas (SCE) stat?tiem – kas pie?emtas, pamatojoties uz EKL 308. pantu, tieš?m paredz noteikumu, kas ?auj jauniem juridiskiem dibin?jumiem, kas ar t?m izveidoti, p?rcelt to juridisko adresi un l?dz ar to faktisko adresi, ja š?s abas adreses ir vien? dal?bvalst?, uz citu dal?bvalsti, s?kotn?jai juridiskai personai neizbeidzot darb?bu un neizveidojot jaunu juridisko personu, š?dai p?rcelšanai tom?r ir vajadz?ga šo p?rcelšanu veicošajai sabiedr?bai piem?rojamu valsts ties?bu mai?a.

Ja k?da sabiedr?ba v?las tikai p?rcelt savu faktisko adresi no vienas dal?bvalsts uz citu dal?bvalsti, paliekot par sabiedr?bu saska?? ar valsts ties?b?m un l?dz ar to nemainot piem?rojam?s valsts ties?bas, Kopienu tiesisk? regul?juma piem?rošana *mutatis mutandis* katr? zi?? nenovestu pie iecer?t? rezult?ta š?d? situ?cij?.

(sal. ar 109., 110., 114., 115., 117. un 119. punktu un rezolut?v?s da?as 4) punktu)

TIESAS SPRIEDUMS (virspal?ta)

2008. gada 16. decembr? (*)

Sabiedr?bas juridisk?s adreses p?rcelšana uz dal?bvalsti, kas nav t?s dibin?šanas dal?bvalsts – L?gums groz?t atz?mi komercr?istr? par juridisko adresi – Atteikums – Apel?cijas s?dz?ba par komercr?istra tiesas l?mumu – EKL 234. pants – Prejudici?ls nol?mums – Pie?emam?ba – “Tiesas” j?dziens – J?dziens “valsts tiesa, kuras l?mumus saska?? ar attiec?g?s valsts ties?bu aktiem nevar p?rs?dz?t” – Apel?cijas s?dz?ba par r?kojumu l?gt prejudici?lu nol?mumu – Apel?cijas tiesas ties?bas atcelt šo l?mumu – Br?v?ba veikt uz??m?jdarb?bu – EKL 43. un 48. pants

Lieta C?210/06

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko Szegedi Ítéltábla (Ung?rija) iesniedza ar l?mumu, kas pie?emts 2006. gada 20. apr?l? un kas Ties? re?istr?ts 2006. gada 5. maij?, tiesved?b?

CARTESIO Oktató és Szolgáltató bt.

TIESA (virspal?ta)

š?d? sast?v?: priekšs?d?t?js V. Skouris [V. Skouris], pal?tu priekšs?d?t?ji P. Jannns [P. Jann], K. V. A. Timmermans [C. W. A. Timmermans] (referents), A. Ross [A. Rosas], K. L?nartss [K. Lenaerts]

], A. O'K?fs [A. Ó Caoimh] un Ž. K. Bonišo [J. ?C. Bonichof], tiesneši K. Š?mans [K. Schiemann], J. Makar?iks [J. Makarczyk], P. K?ris [P. K?ris], E. Juh?ss [E. Juhász], L. Bejs Larsens [L. Bay Larsen] un P. Linda [P. Lindh],

?ener?ladvok?ts M. Pojarešs Maduru [M. Poiares Maduro],

sekret?rs B. Fileps [B. Fülöp], administrators,

?emot v?r? rakstveida procesu un 2007. gada 10. j?lija tiesas s?di,

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

- *CARTESIO Oktató és Szolgáltató bt* v?rd? – G. Cetvica [G. Zettwitz] un P. Mecingers [P. Metzinger], *ügyvédek*,
- Ung?rijas vald?bas v?rd? – J. Fazekaša [J. Fazekas] un P. Sabo [P. Szabó], p?rst?vji,
- ?ehijas vald?bas v?rd? – T. Bo?eks [T. Bo?ek], p?rst?vis,
- ?rijas vald?bas v?rd? – D. O'Hagans [D. O'Hagan], p?rst?vis, kam pal?dz E. Kolinzs [A. Collins], SC, un N. Traverss [N. Travers], *BL*,
- N?derlandes vald?bas v?rd? – H. H. Sevenstere [H. G. Sevenster] un M. de Hr?fe [M. de Grave], p?rst?ves,
- Polijas vald?bas v?rd? – E. Os?ecka-Tamecka [E. O?niecka-Tamecka], p?rst?ve,
- Slov?nijas vald?bas v?rd? – M. Remica [M. Remic], p?rst?vis/p?rst?ve,
- Apvienot?s Karalistes v?rd? – T. Harisa [T. Harris], p?rst?ve, kurai pal?dz J. Stratforda [J. Stratford], *barrister*,
- Eiropas Kopienu Komisijas v?rd? – Ž. Brauns [G. Braun] un F. Kreišics [V. Kreuschitz], p?rst?vji,

noklaus?jusies ?ener?ladvok?ta secin?jumus 2008. gada 22. maija tiesas s?d?,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 L?gums sniegt prejudici?lo nol?mumu ir par EKL 43., 48. un 234. panta interpret?ciju.
- 2 Šis l?gums iesniegts sakar? ar pras?bu, ko c?lusi *CARTESIO Oktató és Szolgáltató bt* (turpm?k tekst? – “*Cartesio*”), sabiedr?ba, kas re?istr?ta Baj? [Baja] (Ung?rij?), par l?mumu, ar kuru noraid?ts t?s l?gums ar m?r?i komercr?istr? ierakst?t t?s juridisk?s adreses p?rcelšanu uz It?liju.

Atbilstoš?s valsts ties?bu normas

Civilprocesa ties?bas

- 3 1952. gada likuma Nr. III par Civilprocesa kodeksu (a *Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény*, turpm?k tekst? – “Civilprocesa kodekss”) 10. panta 2. punkt? ir noteikts:

“Otraj? instanc? lemj:

[..]

b) liet?s, kas ir departamentu tiesu kompetenc? (vai galvaspils?tas tiesu kompetenc?), re?ion?l?s apel?cijas tiesas.”

4 Kodeksa 155./A pant? ir paredz?ts:

“1) Tiesa var saska?? ar Eiropas Kopienu Dabin?šanas l?gumu v?rsties Eiropas Kopienu Ties? ar l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu.

2) Tiesa v?r?as Kopienu Ties? ar l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu ar r?kojumu un aptur ?aj? pa? sakar? tiesved?bu. [..]

3) R?kojumu par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu var p?rs?dz?t. R?kojumu, ar kuru noraid?ts pras?jums izteikt l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu, nevar p?rs?dz?t.

[..]”

5 Saska?? ar ?? pa?a kodeksa 233. panta 1. punktu:

“Tiesu, kas lemj pirmaj? instanc?, l?mumus var p?rs?dz?t, ja vien likums to neizsl?dz [..].”

6 ?? kodeksa 233./A pant? ir paredz?ts:

“R?kojumi, kas pie?emti tiesved?b? otraj? instanc?, kurus ir ties?bas p?rs?dz?t, var tik p?rs?dz?ti saska?? ar tiesved?bai pirmaj? instanc? piem?rojamiem noteikumiem.”

7 Civilprocesa kodeksa 249./A pant? ir noteikts:

“L?mumu, ar kuru noraida l?gumu par prejudici?lu nol?mumu (155./A pants), kas pie?emts tiesved?b? otraj? instanc?, var p?rs?dz?t.”

8 Kodeksa 270. pants ir izteikts ??di:

“1) Ja vien likums nenosaka cit?di, *Legfels?bb Bíróság* (Augst?k? tiesa) var iesniegt kas?cijas s?dz?bu. *Mutatis mutandis* tiek piem?roti visp?r?jie noteikumi ?aj? jaut?jum?.

2) *Legfels?bb Bíróság* var iesniegt kas?cijas s?dz?bu par likuma p?rk?pumu par jebkuru spriedumu vai r?kojumu, kas ir *res judicata*. To var iesniegt jebkur? liet? dal?bnieks, persona, kas iest?jusies liet? vai persona, kuru skar attiec?gais nol?mums, da??, kas to skar.

[..]”

9 ?? pa?a kodeksa 271. panta 1. punkt? ir noteikts:

“Kas?cijas s?dz?ba nevar tikt iesniegta:

a) pret l?mumiem, kas ieguvu?i *res judicata* sp?ku pirmaj? instanc?, ja vien likums nedod ??du iesp?ju;

b) ja attiec?gais liet? dal?bnieks nav izmantojis savas apel?cijas ties?bas un ja otr?s instances tiesa, lemjot par cita liet? dal?bnieka apel?cijas s?dz?bu, atst?jusi sp?k? pirm?s

instances l?mumu;

[..].”

10 Saska?? ar ?? kodeksa 273. panta 3. punktu:

“Kas?cijas s?dz?bas iesniegšana neaptur nol?muma izpildi. ?pašos gad?jumos *Legfels?bb Bíróság* uz pieteikuma pamata var aptur?t t? izpildi. [..]”

Sabiedr?bu ties?bas

11 1997. gada likuma Nr. CXLIV par komercsabiedr?b?m (*a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény*) 1. panta 1. punkt? ir noteikts:

“Šis likums nosaka komercsabiedr?bu, kuru juridisk? adrese ir Ung?rij?, izveidošanu, organiz?ciju un darb?bu, šo sabiedr?bu dibin?t?ju un asoci?to (akcion?ru) ties?bas, pien?kumus un atbild?bu, k? ar? komercsabiedr?bu [..] p?rveidi, sapl?šanu un sadal?šanos un to likvid?ciju.”

12 Saska?? ar ?? likuma 11. pantu:

“Sabiedr?bas l?gums (dibin?šanas akts, sabiedr?bas stat?ti) nor?da:

a) komercsabiedr?bas nosaukumu un juridisko adresi

[..].”

13 1997. gada likuma Nr. CXLV 1. panta 1. punkt?, kas attiecas uz sabiedr?bu re?istr?ciju, sabiedr?bu rekl?mu un re?istr?cijas tiesisko proced?ru (*a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény*, turpm?k tekst? – “Sabiedr?bu re?istr?cijas likums”), ir noteikts:

“Ar sabiedr?bu saprot komercorganiz?ciju [..] vai citu komerci?la rakstura ties?bu subjektu [..], kas, ja vien likums vai vald?bas l?mums nenosaka cit?di, tiek izveidots ar t? re?istr?ciju komerce?istr? ar m?r?i veikt pe??as komercdarb?bu.”

14 Saska?? ar ?? likuma 2. panta 1. punktu:

“1. pant? min?tie ties?bu subjekti var b?t komerce?istr?, ja likums liek vai at?auj iek?aušanu šaj? re?istr?.”

15 Š? likuma 11. pant? ir paredz?ts:

“1) sabiedr?bu komerce?istr? iek?auj departamenta (vai galvaspils?tas) tiesu, kas r?kojas k? par ?? re?istra saturu atbild?g? tiesa [komerce?istra tiesa] [..];

2) [..] par sabiedr?bas re?istr?ciju un visu p?r?jo to interes?jošo proced?ru veikan? šaj? likum? paredz?t? kompetent? tiesa ir t? tiesa, kuras teritorij? ir š?s sabiedr?bas juridisk? adrese.

[..]”

16 Š? paša likuma 12. panta 1. punkt? ir noteikts:

“Šaj? likum? paredz?tie dati par sabiedr?b?m tiek ierakst?ti komerce?istr?. Attiec?b? uz vis?m sabiedr?b?m re?istrs ietver:

[..]

d) sabiedrības juridisko adresi [..].”

17 Saskaņā ar Sabiedrību reģistrācijas likuma 16. panta 1. punktu:

“Sabiedrības juridiskā adrese [..] ir tur, kur ir tās uzņēmējdarbības vadības centrs [..].”

18 Šī likuma 29. panta 1. punkts ir noteikts:

“Visus līgumus par grozījumiem sabiedrības reģistrācijas atzīmē iesniedz par komercreģistra saturu atbildīgajai tiesai 30 dienu laikā no grozījumu datuma, kas to pamato, ja likums nenosaka citādi.”

19 Šī likuma 34. panta 1. punkts ir paredzēts:

“Katra sabiedrības juridiskās adreses pārcelšana uz vietu, kas atrodas citās komercreģistra tiesas jurisdikcijā, ir jāreģistrē kā izmaiņa tiesā, kurai ir jurisdikcija pār vietu, kur ir iepriekšējā juridiskā adrese. Pārējā pārbauda līgumus veikt grozījumus reģistrācijas atzīmē pirms juridiskās adreses maiņas un reģistrē pārcelšanu.”

Starptautiskās privattiesības

20 1979. gada starptautisko privattiesību dekrēta Nr. 13 (*a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet*) 18. pants ir noteikts:

“1) Juridiskās personas tiesību jū, tās komersanta statusu, tiesības saistīt ar tās juridisko personību un juridiskajam attiecībām starp tās dalībniekiem regulē tās *lex personalis*.

2) Juridiskās personas *lex personalis* ir tās dalībvalsts tiesības, saskaņā ar kuru juridiskā persona tikusi reģistrēta.

3) Ja juridiskā persona tikusi reģistrēta saskaņā ar vairāku valstu tiesībām vai ja reģistrācija [..] saskaņā ar juridiskās personas juridiskās adreses atrašanās vietas dalībvalsts piemērojamām tiesībām nebija nepieciešama, *lex personalis* ir juridiskās adreses valsts tiesības.

4) Ja juridiskai personai nav juridiskās adreses vai tai ir vairākas juridiskās adreses vairākās valstīs un ja kādas šīs valsts tiesības neparedz reģistrāciju, tās *lex personalis* ir tās dalībvalsts tiesības, kur ir tās uzņēmējdarbības vadības centrs.”

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

21 *Cartesio* tika nodibināta 2004. gada 20. maijā “betéti társaság” (vienkārša komandītsabiedrība) juridiskā formā saskaņā ar Ungārijas tiesību m. Tās juridiskā adrese tika izveidota Bajā (Ungārija). 2004. gada 11. jūnijā tā tika iekāuta komercreģistrā.

22 Sabiedrības komandīts – persona, kas atbild tikai iemaksas apmērā, – un komplementārais dalībnieks – persona, kas uzņemas pilnu atbildību par sabiedrības parādiem, – ir divas Ungārijā dzīvojošas fiziskās personas, kam ir šīs dalībvalsts pilsonība. Sabiedrība darbojas tostarp cilvēkresursu, sekretāru, tulkošanas, izglītības un apmācības jomā.

23 *Cartesio* 2005. gada 11. novembrī iesniedza līgumu *Bács-Kiskun Megyei Bíróság* (Bēas-Kiškunas apgabala tiesa), kas rīkojas kā *Cégbíró* (sabiedrību tiesa), lai reģistrētu tās juridiskās adreses pārcelšanu uz Galarati [*Gallarate*] (Itālija) un tādējādi grozītu atzīmi par tās

juridisko adresi komercveģistrācijā.

24 Ar 2006. gada 24. janvāra Lēmumu šis Līgums tika noraidīts, pamatojot ar to, ka spēkā esošais Ungārijas tiesābs neapņēma Ungārijā dibinātai sabiedrībai pārcelt savu juridisko adresi uz ārvalstīm, turpinot būt Ungārijas tiesību kā tās *lex personalis* pakāutību.

25 *Cartesio* pārsūdzēja šo Lēmumu *Szegedi Ítéltábla* (Šegedas Apelācijas tiesa).

26 Pamatojoties uz 2005. gada 13. decembra spriedumu lietā C-411/03 *SEVIC Systems* (Krājums, I-10805. lpp.), *Cartesio* iesniedza tiesā norādīja, ka tiklīdz, cikl Ungārijas likums nošē ir komercsabiedrības atkārb? no dalībvalsts, kur ir to juridiskā adrese, šis likums ir pretrunā EKL 43. un 48. pantam. No šiem pantiem izrietot, ka Ungārijas likums nevar likt Ungārijas sabiedrībām juridiskās adreses izveidošanai likt izvēlēt ties Ungāriju.

27 *Cartesio* ar apgalvoja, ka iesniedza tiesāi ir pienākums uzdot prejudiciālo jautājumu šajā sakarā, jo tē ir valsts tiesa, kuras lēmumus nevar pārsūdzēt.

28 Iesniedza tiesā norāda, ka tiesvedība gan tiesās, kuras atbild par komercveģistra saturu, gan ar tiesās, kas par šīs tiesas lēmumiem lemj apelācijas instancē, saskaā ar Ungārijas tiesībām nenotiek saskaā ar sacēkstes principu. Tē lēdz ar to uzdod jautājumu, vai to var uzskatēt par "tiesu" EKL 234. panta izpratnē.

29 Pozitīvas atbildes gadījumā uz šo jautājumu iesniedza tiesā turklāt uzskata, ka paliekot neskaidrs, vai EKL 234. panta trešās daēas nolēk? tē ir jēkvalificē kā tiesa, kuras lēmumus saskaā ar valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt.

30 Šajā sakarā tē norāda, ka, ja saskaā ar Ungārijas tiesībām tās apelācijas kārtībā pieēemtiem lēmumiem ir *res judicata* spēks un tie ir izpildēmi, tos tomēr var pārsūdzēt ar ērkērtas sēdzību, proti, ar kasācijas sēdzību *Legfelsbb Bíróság*.

31 Tomēr, tē kā kasācijas sēdzības mērēis ir nodrošināt judikatēras vienveidību, šēdas prasēbas iesniegēšanas iespējas ir ierobeēotas, it ēpaši ar pamatu attiecībā uz pienākumu norādēt likuma ērkēpumu pieēemamēbas nosacējumu.

32 Turklāt iesniedza tiesā norāda, ka doktrēnē un valstu judikatērē ir uzdoti jautājumi par Civilprocesa kodeksa 155./A, gan 249./A pantē esošo noteikumu par prasēbām par lēmumiem, ar kuriem Tiesāi tiek iesniegts prejudiciāls jautājums, saderēgumu ar EKL 234. pantu.

33 Šajā sakarā iesniedza tiesā norāda, ka šo noteikumu rezultātē tiesā, kura lemj apelācijas kārtībā, liedz iesniedza tiesāi, kas ir nolēmusi iesniegt Tiesāi prejudiciālu jautājumu, to darēt, lai gan Tiesas sniegta Kopienu tiesību noteikuma interpretēcija ir vajadzēga lietas atrisinēšanai, kura ir iesniegta šajā instancē.

34 Attiecībā uz pamata lietas būtību iesniedza tiesā uzskata, atsaucoties uz 1988. gada 27. septembra spriedumu lietā 81/87 *Daily Mail and General Trust (Recueil, 5483. lpp.)*, ka EKL 43. un 48. pantē paredzētē brēvēba veikt uzēēmējdarbību neietver tiesābs sabiedrībai, kas dibinēta saskaā ar kādas dalībvalsts tiesisko regulējumu un ir reģistrēta tajā, pārcelt savu centrālo administrēciju un lēdz ar to savu galveno biroju uz citu dalībvalsti, saglabējot juridisko personību un sēkotnējo piederību, ja pret to iebilst kompetentās iestēdes.

35 Tomēr, kā uzskata iesniedza tiesā, Tiesas vēlēkā judikatēra varētu būt ieviesusi nianēes šajā principā.

36 Šajā sakarā šē tiesā atgēdina, ka saskaā ar Tiesas judikatēru visi pasēkumi, kas aizliedz,

aptur vai padara mazāk pievilcīgu šīs brīvības izmantošanu, ir sabiedrību uzņēmējdarbības brīvības ierobežojums, šajā sakarā atsaucoties tostarp uz 2004. gada 5. oktobra spriedumu lietā C-442/02 *CaixaBank France* (Krājums, I-8961. lpp., 11. un 12. punkts).

37 Iesniedzētāja turklāt norāda, ka iepriekš minētajā spriedumā lietā *SEVIC Systems* Tiesa noteica, ka EKL 43. un 48. pants aizliedz, ka kādā dalībvalstī tiek vispārīgi aizliegts valsts komercpreču ierakstīt divu sabiedrību saplūšanu, izbeidzot darbību, nelikvidējot vienu sabiedrību un šīs sabiedrības aktīvus nododot otrai sabiedrībai, ja vienai no šīm divām sabiedrībām juridiskā adrese ir citā dalībvalstī, lai gan šāda ierakstīšana ir iespējama, ja tiek ievēroti noteikti nosacījumi, ja abām saplūšanā dalībībām ir šādas sabiedrībām juridiskā adrese ir pirmās dalībvalsts teritorijā.

38 Vēl viens Tiesas judikatūrā iedibināts princips ir tāds, ka valsts tiesības nedrīkst nošķirt sabiedrības pārcelšanās personas pilsonības, kas līdz ierakstīšanu komercpreču.

39 Visbeidzot, iesniedzētāja norāda, ka Padomes 1985. gada 25. jūlija Regula (EEK) Nr. 2137/85 par Eiropas Ekonomisko interešu grupām (EEIG) (OV L 199, 1. lpp.), kā arī Padomes 2001. gada 8. oktobra Regula (EK) Nr. 2157/2001 par Eiropas uzņēmējdarbības (SE) statātiem (OV L 294, 1. lpp.), paredz arī tām izveidotām Kopienas uzņēmējdarbības formām elastīgākus un lētākus noteikumus, kas ļauj pārcelt to juridisko adresi vai to biroju uz citu dalībvalsti bez iepriekšējās likvidācijas.

40 Šajos apstākļos *Szegedi Ítéltábla*, uzskatot, ka tās izskatāmās tiesvedības atrisināšana ir atkarīga no Kopienas tiesību interpretācijas, nolēma apturēt tiesvedību lietā un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“1) Vai otrās instances tiesa, kurā iesniegta apelācijas sūdzība par komerc tiesības lēmumu lietā par [sabiedrības] reģistrācijas atzīmes grozīšanu, ir tiesīga iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar EKL 234. pantu, ja nedz lēmuma pieņemšanas procedūra [pirmās instances] tiesā, nedz apelācijas tiesvedība nav notikusi saskaņā ar sacīkstes principu?

2) Ja otrās instances tiesa var uzskatīt par tiesas iestādi, kas saskaņā ar EKL 234. pantu ir tiesīga uzdot Tiesai prejudiciālu jautājumu – vai tā ir uzskatāma par pārdotās instances tiesu, kurai saskaņā ar šo pantu ir pienākums vārsties Tiesā ar jautājumiem par Kopienas tiesību interpretāciju?

3) Vai no EKL 234. panta tieši izrietošs Ungārijas tiesu pilnvaras uzdot prejudiciālu jautājumu tiek vai var tikt ierobežotas ar valsts tiesību normu, kas atzīst tiesības saskaņā ar valsts tiesību aktiem iesniegt apelācijas sūdzību par rīkojumu par prejudiciālu jautājumu uzdošanu, ja apelācijas gadījumā augstākās instances valsts tiesa var grozīt vai atcelt šo rīkojumu un uzdot tiesai, kas izdevusi rīkojumu, turpināt apturēt tiesvedību saskaņā ar valsts tiesību aktiem?

4) a) Ja sabiedrība, kas dibināta Ungārijā saskaņā ar Ungārijas tiesību aktiem un reģistrēta Ungārijas komercpreču, vēlas pārcelt savu juridisko adresi uz citu [Eiropas] Savienības dalībvalsti – vai šo jautājumu regulē Kopienas tiesības vai arī tiesību aktu saskaņošanas trūkuma dēļ tam ir piemērojamas tikai valsts tiesības?

b) Vai Ungārijas sabiedrība var lūgt pārcelt savu juridisko adresi uz citu Savienības dalībvalsti, tieši atsaucoties uz Kopienas tiesībām (šajā gadījumā – EKL 43. un 48. pantu)? Apstiprinot atbildes gadījumā – vai izcelsmes dalībvalsts vai uzņēmuma dalībvalsts šādu pārcelšanu var pakārtot jebkādam nosacījumam vai atļaujas saņemšanai?

c) Vai EKL 43. un 48. pants jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesību norma vai prakse, kas komercsabiedrībām piemērojamo tiesību izmantošanā šīs sabiedrības nodala atkarībā no dalībvalsts, kurā ir to juridiskā adrese, nav saderīga ar Kopienas tiesībām?

[d)] Vai EKL 43. un 48. pants jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesību norma vai prakse, kas [attiecas uz dalībvalsti] sabiedrībai traucē pārcelt tās juridisko adresi uz citu dalībvalsti, nav saderīga ar Kopienas tiesībām?”

Par līgumu par mutvērdu procedūras atsākšanu

41 Ar aktu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2008. gada 9. septembrī, rīja līguma Tiesu atsākt mutvērdu procedūru, piemērojot Reglamenta 61. pantu, attiecībā uz ceturto prejudiciālo jautājumu.

42 Sava līguma pamatojumam rīja norādīja, ka pretēji tam, kā uzskata ģenerālvokāts savos secinājumos, līgums par prejudiciālo jautājumu uzdošanu nebūtu jāsaprot tādējādi, ka ceturtais jautājums attiecas uz juridisko adresi, kas Ungārijas tiesības definēta kā centrālās administrācijas vieta, un līgumā ar to sabiedrības faktiskās adreses pārcelšanu.

43 Kā uzskata rīja, no līguma par prejudiciālo jautājumu uzdošanu tulkojuma angļu valodā izriet, ka šis jautājums attiecas uz juridiskās adreses pārcelšanu.

44 Tādēļ rīja būtībā norāda, ka viens no faktiskajiem pieņēmumiem, uz kuriem savu analīzi balsta ģenerālvokāts, ir nepareizs.

45 Tomēr rīja uzskata – ja Tiesa balstītos uz šo pašu pieņēmumu, tai būtu jāstāk atkārtots mutvērdu process, lai sniegtu iespēju šajā lietā iesaistītajiem iesniegt atbildes, pamatojoties uz šādu pieņēmumu.

46 No judikatūras izriet, ka Tiesa pēc savas ierosmes vai ievērojot ģenerālvokāta ieteikumu vai arī lietas dalībnieku līgumu var izdot rīkojumu par atkārtotu mutvērdu procesa sākšanu atbilstoši Reglamenta 61. pantam, ja tā uzskata, ka tai nav pietiekami skaidri lietas apstākļi vai ka lieta ir jāizskata, ņemot vērā argumentu, ko lietas dalībnieki nav apsprieduši (it īpaši skat. 2008. gada 26. jūnija spriedumu lietā C-284/06 *Burda*, Krājums, I-4571. lpp., 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

47 Šajā sakarā ir jākonstatē, pirmkārt, ka no līguma par prejudiciālo jautājumu uzdošanu kopumā izriet, ka ceturtais jautājums attiecas nevis uz sabiedrības, par ko ir pamata lieta, juridiskās adreses pārcelšanu, bet gan par tās faktiskās adreses pārcelšanu.

48 Tādējādi, kā ir norādīts līgumā par prejudiciālo jautājumu uzdošanu, no Ungārijas tiesībām par sabiedrību reģistrāciju izriet, ka, piemērojot šo tiesisko regulējumu, sabiedrības juridiskā adrese tiek definēta kā vieta, kurā ir tās uzņēmējdarbības vadības centrs.

49 Turklīt iesniedzīt tiesa ir klasificējusi pamata lietu atbilstoši situācijai, kas bija par pamatu lietai, kurā tika pieņemts iepriekš minētais spriedums *Daily Mail and General Trust*, ko tā apraksta kā lietu par sabiedrību, kas dibināta saskaņā ar vienas dalībvalsts tiesisko regulējumu un reģistrāta šajā dalībvalstī, kas vēlās pārcelt savu centrālo administrāciju un līdz ar to savu faktisko pamata uzņēmējdarbības vietu uz citu dalībvalsti, tomēr saglabājot savu oriģinālo juridisko personību un valsts piederību, pret ko iebilst kompetentās iestādes. Konkrēti, tā uzdod jautājumu, vai šajā spriedumā noteiktais princips, ka EKL 43. un 48. pants nepiešīr sabiedrības tiesības pārcelt savu centrālo administrāciju, saglabājot juridisko personību dalībvalstī, saskaņā ar kuras tiesības šīs sabiedrības tika dibinātas, nav niansēts Tiesas vērtējuma judikatūrā.

50 Otrkārt, Tiesa skaidri lūdz arīju un citus ieinteresētos koncentrēt savus procesus rakstus, pamatojoties uz pieņēmumu, ka pamata lietā norādītā problēma ir par attiecīgās sabiedrības faktiskās adreses, proti, vietas, kur atrodas tās valde, pārcelšanu uz citu dalībvalsti.

51 Lai gan savos procesus lājos rakstos arīja tomēr koncentrējas uz pieņēmumu, ka šajā gadījumā runa ir par sabiedrības juridiskās adreses pārcelšanu, tā arī vispārīgi izklāsta savu nostāju par pieņēmumu, ka pamata lieta ir par sabiedrības faktiskās adreses pārcelšanu, – nostāja, ko tā turklāt atkārtoja līgumā sēkt atkārtotu mutvārdu procesu.

52 Šajos apstākļos Tiesa, uzklauējusi enerģadladvokātu, uzskata, ka tai ir visa vajadzīgā informācija, lai atbildētu uz iesniedzīt tiesas uzdotajiem jautājumiem, un ka lieta nebūtu jāaplūko, pamatojoties uz argumentu, par ko lietas dalībniekiem nav bijusi iespēja izteikties.

53 Līdz ar to nav jāizdod rēkojums sēkt atkārtotu mutvārdu procesu.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

54 Ar šo jautājumu Tiesai būtbū tiek jautāts par to, vai tāda tiesa kā iesniedzīt tiesa, kas izskata apelācijas sēdzību par komercēistra tiesas lēmumu, ar kuru noraida līgumu grozīt šajā reģistrē esošu atzēmi, ir jāuzskata par tiesu, kurai ir pilnvaras iesniegt līgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar EKL 234. pantu, neraugoties uz faktu, ka nedz lēmuma pieēēšanas procedūra šajā tiesā, nedz apelācijas tiesvedība par šo lēmumu iesniedzīt tiesā nav notikusi saskaņā ar sacēkstes principu.

55 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastvēgo judikatūru, lai noteiktu, vai iestāde, kas iesniedz līgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ir uzskatāma par tiesu EKL 234. panta izpratnē – kas ir vienīgi Kopienas tiesību jautājums –, Tiesa ēem vērtē vairāku faktoru kopumu, kā, piemēram, vai iestāde ir izveidota ar likumu, vai tā ir pastvēga, vai tās pieēēmtie nolēmumi ir saistoši, vai process tajā notiek *inter partes*, vai tā piemēro tiesību normas, kā arī vai tā ir neatkarīga (it ēpaši skat. 2006. gada 27. aprēa spriedumu lietā C-96/04 *Standesamt Stadt Niebüll*, Krājums, I-3561. lpp., 12. punkts un tajā minētā judikatūra).

56 Tomēr attiecībā uz tiesvedības iesniedzīt tiesā sacēkstes principa raksturu EKL 234. pants nepakārto vēēēšanas Tiesā tam, vai šajā tiesvedībā ievērots sacēkstes princips. Tieši pretēji, no šā panta iziet, ka valsts tiesas ir pilnvarotas vēēēties Tiesā, ja tās izskata strēdu un ja tām ir lēgts pieēēmt spriedumu tiesvedībā, kuras mēēis ir saēēmt tiesas nolēmumu (šajā sakarā skat. it ēpaši 2002. gada 15. janvāra spiedumu lietā C-182/00 *Lutz u.c.*, *Recueil*, I-547. lpp., 13. punkts un tajā minētā judikatūra).

57 Tēdējādi, kad tā pieēē administratīvu lēmumu, vienlaicīgi neesot lēgta atrisināt strēdu,

komercre?istra tiesa nevar tikt uzskat?ta par t?du, kas veic tiesas funkciju. T? ir gad?jum?, piem?ram, ja t? lemj par sabiedr?bas ierakst?šanu re?istr? atbilstoši proced?rai, kuras priekšmets nav akta atcelšana, ar kuru negat?vi tiek skartas iesniedz?ja ties?bas (šaj? sakar? skat. iepriekš min?to spriedumu liet? *Lutz u.c.*, 14. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

58 Savuk?rt ties?, kur? iesniegta apel?cijas s?dz?ba par zem?kas komercre?istra tiesas l?mumu, ar kuru noraida š?du ierakst?šanas l?gumu, t? k? š?s apel?cijas s?dz?bas priekšmets ir š? l?muma atcelšana, par kuru tiek apgalvots, ka tas aizskar iesniedz?ja ties?bas, ir uzs?kta tiesved?ba un t? veic tiesas funkciju.

59 T?d?j?di š?d? gad?jum? apel?cijas tiesa princip? ir j?uzskata par tiesu EKL 234. panta izpratn?, kura ir pilnvarota uzdot prejudici?lu jaut?jumu Tiesai (š?dam gad?jumam it ?paši skat. 2003. gada 15. maija spriedumu liet? C?300/01 *Salzmann, Recueil*, l?4899. lpp.; iepriekš min?to spriedumu liet? *SEVIC Systems*, k? ar? 2007. gada 11. oktobra spriedumu liet? C?117/06 *Möllendorf u.c.*, Kr?jums, l?8361. lpp.).

60 No tiesai iesniegtajiem lietās materi?liem izriet, ka pamata liet? iesniedz?jtiesa apel?cijas k?rt?b? lemj par pras?bu atcelt l?mumu, ar kuru zem?kas instances komercre?istra tiesa noraid?jusi sabiedr?bas l?gumu šaj? re?istr? ierakst?t t?s juridisk?s adreses p?rcelšanu, kam vajadz?gs šaj? re?istr? esošās atz?mes groz?jums.

61 T?d?j?di pamata liet? iesniedz?jties? ir uzs?kta tiesved?ba un t? veic tiesas funkciju, neraugoties uz to, ka šaj? ties? nav proced?ras sac?kstes principa.

62 T?d?j?di, ?emot v?r? š? sprieduma 55. un 56. punkt? min?to judikat?ru, iesniedz?jtiesa ir j?uzskata par "tiesu" EKL 234. panta izpratn?.

63 ?emot v?r? iepriekš min?to, uz pirmo uzdoto jaut?jumu ir j?atbild, ka t?da tiesa k? iesniedz?jtiesa, kas izskata apel?cijas s?dz?bu par l?mumu, ko pie??musi komercre?istra, ar kuru noraid?ts l?gums veikt groz?jumu atz?m? šaj? re?istr?, ir j?uzskata par tiesu, kurai ir ties?bas iesniegt l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu EKL 234. panta izpratn?, neraugoties uz apst?kli, ka nedz l?muma pie?emšanas proced?ra šaj? ties?, nedz apel?cijas tiesved?ba iesniedz?jties? nav notikusi saska?? ar sac?kstes principu.

Par otro jaut?jumu

64 Ar šo jaut?jumu Tiesa b?t?b? jaut?, vai t?da tiesa k? iesniedz?jtiesa, par kuras l?mumiem, kas pie?emti tiesved?b?, var iesniegt kas?cijas s?dz?bu, ir j?uzskata par tiesu, kuras l?mumus saska?? ar attiec?g?s valsts ties?bu aktiem nevar p?rs?dz?t EKL 234. panta treš?s da?as izpratn?.

Par pie?emam?bu

65 Eiropas Kopienų Komisija apgalvo, ka šis jaut?jums ir nepie?emams, jo neattiecas uz pamata str?da atrisin?šanu, t? k? l?gumu Tiesai sniegt prejudici?lu nol?mumu t? jau esot pie??musi, k?d?? nav noz?mes šaub?ties par v?ršan?s taj? oblig?to vai neoblig?to raksturu.

66 Šis iebildums ir j?noraida.

67 Saska?? ar past?v?go judikat?ru uz jaut?jumiem par Kopienų ties?bu interpret?ciju, kurus valsts tiesa uzdevusi pašas noteiktajos tiesisk? regul?juma un faktisko apst?k?u ietvaros, kuru precizit?te Tiesai nav j?p?rbauda, attiecas atbilst?bas pie??mums. Valsts tiesas iesniegto l?gumu Tiesa var noraid?t tikai tad, ja ir ac?mredzams, ka l?gtajai Kopienų ties?bu interpret?cijai nav nek?da sakara ar pamata tiesved?bas faktiskajiem apst?k?iem vai t?s priekšmetu, vai ar?

gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (šajā sakarā skat. 2007. gada 7. jūnija spriedumu apvienotajās lietās no C-222/05 līdz C-225/05 *van der Weerd* u.c., Krājums, I-4233. lpp., 22. punkts un tajā minētā judikatūra).

68 Kā arī tika norādīts šā sprieduma 27. punktā, *Cartesio* iesniedzējtiesa apgalvoja, ka tai ir pienākums vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, jo šā tiesa esot jāuzskata par tiesu, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt EKL 234. panta trešās daļas izpratnē.

69 Pārbaudot šaubas par tajā norādīto pamatu, iesniedzējtiesa nolēma iesniegt Tiesai vienu prejudiciālu jautājumu šajā sakarā.

70 Tas būtu pretēji sadarbības garam, kam ir jāvalda attiecības starp valsts tiesu un Tiesu, un tiesvedības ekonomijas principam prasīt, lai valsts tiesa vispirms iesniegtu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, kurā uzdots tikai viens jautājums, vai šā tiesa pieder pie tām tiesām, kuras paredzētas EKL 234. panta trešajā daļā, pirms vēlāk ar otro lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu tiktu noformulēti jautājumi saistībā ar Kopienas tiesību noteikumiem, kas ir tai iesniegtā strīda priekšmets.

71 Turklāt Tiesa jau atbildēja uz jautājumu par iesniedzējtiesas raksturu attiecībā uz EKL 234. panta trešo daļu kontekstā ar zināmām līdzībām ar šā lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kontekstu, neapšaubot šā jautājuma pieņemamību (2002. gada 4. jūnija spriedums lietā C-99/00 *Lyckeskog*, *Recueil*, I-4839. lpp.).

72 Šajos apstākļos nešauboties, vismaz ne acīmredzami, ka lūgtajai Kopienas tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar realitāti vai pamata tiesvedības priekšmetu.

73 Tādēļ atbilstības pieņēmumi, kas attiecas uz lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu, ciktāl tas skar šo prejudiciālo jautājumu, nevar tikt atspēkoti ar Komisijas izteikto iebildumu (it īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *van der Weerd* u.c., 22. un 23. punkts).

74 No tā izriet, ka otrais prejudiciālais jautājums ir pieņemams.

Par lietas būtību

75 Līdz ar to šis jautājums ir par to, vai iesniedzējtiesa ir jāuzskata par "tiesu, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt," EKL 234. panta trešās daļas izpratnē. No lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu izriet, ka šis jautājums ir uzdots, ņemot vērā faktu, kas norādīts šā sprieduma 30. un 31. punktā, ka, ja Ungārijas tiesības paredz, ka šīs tiesas apelācijas tiesvedībā pieņemtos lēmumus var pārsūdzēt ar ierobežotām prasībām, proti, ar kasācijas sūdzību *Legfelsőbb Bíróság*, tādēļ šāda kasācija nodrošina judikatūras vienveidību, iespējas iesniegt šādu prasību ir ierobežotas, it īpaši ar pamatu pieņemamības nosacījumu saistībā ar pienākumu norādīt likuma pārkāpumu, kā arī ņemot vērā faktu, kas arī ir norādīts lēmumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu, ka saskaņā ar Ungārijas tiesību aktiem kasācijas sūdzība principā neaptur apelācijas tiesvedībā pieņemto lēmuma izpildi.

76 Tiesa jau nosprieda, ka valsts apelācijas tiesas lūmumi, kurus lietas dalībnieki var pārsūdzēt augstāk tiesā, nav tādās "tiesās" lūmumi, "kuras lūmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt" EKL 234. panta izpratnē. Apstāklis, ka uz šādu apstrādājumu izskatīšanu pārcērtības attiecas Tiesas iepriekšējās paziņojums par pieņemamību, neliedz lietas dalībniekiem tiesību aizsardzības līdzekļus (iepriekš minētais spriedums lietā *Lyckeskog*, 16. punkts).

77 Tas vēl vairāk pastiprinās attiecībā uz tūdu procesuālo sistēmu, kādā ir izskatāma pamata lieta, tādējādi, ka tajā nav iepriekšējā Augstākās tiesas paziņojuma par kasācijas pieņemamību, bet tā aprobežojas tikai ar ierobežojumu noteikšanu attiecībā uz pamatu raksturu, ko var iesniegt šādā tiesā, kam ir jābūt par likuma pārkāpumu.

78 Šādi ierobežojumi, tātad kā kasācijas sūdzības *Legfelsbb Bírószág* apturošā spēkā neesamība, nevar liegt lietas dalībniekiem tiesā, kuras lūmumi var tikt pārsūdzēti, iespēju iedarbīgi izmantot savas tiesības celt prasību pret šīs tiesas lūmumu, kas izskata tūdu strīdu kā pamata lietā. Šie ierobežojumi un šīs apturošās iedarbības neesamība līdz ar to netieši nenorāda, ka šā tiesa būtu jāuzskata par tiesu, kura pieņem nepārsūdzamu lūmumu.

79 Ēmot vēl iepriekš minēto, uz otro uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka tāda tiesa kā iesniedzējtiesa, kuras pieņemtie lūmumi tādā tiesvedībā kā pamata lietā var tikt pārsūdzēti kasācijas kārtībā, nevar tikt uzskatīta par tiesu, kuras lūmumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt EKL 234. panta trešās daļas izpratnē.

Pat trešo jautājumu

Par pieņemamību

80 Ērija norāda, ka šis jautājums ir hipotētisks un līdz ar nepieņemams tādējādi, ka, tā kā lūmums lūgt prejudiciālu nolūmumu netika pārsūdzēts sakarā ar tiesību jautājumu, atbilde uz šo jautājumu neesot lietderīga atbilde iesniedzējtiesai.

81 Komisija arī aicina Tiesu konstatēt, ka par šo jautājumu nav jālemj tā hipotētiskā rakstura dēļ, tādēļ ka iesniedzējtiesas lūmums ir stājies spēkā kā *res judicata* un nonācis Tiesā.

82 Šie iebildumi nevar tikt pieņemti.

83 Ir skaidrs, kā arī tas tika atgādināts šā sprieduma 67. punktā, ka atbilstības pieņēmums, kas attiecas uz lūmumiem lūgt prejudiciālu nolūmumu, var atsevišķos gadījumos tikt noraidīts, it īpaši ja Tiesa konstatē, ka problēma ir hipotētiska.

84 Ērija un Komisija apgalvo, ka problēma par valsts noteikumu par lūmuma par lūgumu sniegt prejudiciālu nolūmumu Tiesā pārsūdzīšanu iespējamo nesaderīgumu ar EKL 234. panta otro daļu, par ko ir šis jautājums, ir hipotētiska tādējādi, ka šajā gadījumā lūmums par prejudiciālo jautājumu uzdošanu nav pārsūdzēts un ir stājies spēkā kā *res judicata*.

85 Tomēr ne šis lūmums, ne Tiesai nosūtītā lietas materiāli neāuj konstatēt, ka šis lūmums nav ticis vai vairs nevar tikt pārsūdzēts.

86 Ēmot vēl šā sprieduma 67. punktā atgādināto pastāvīgo judikatūru, šādā neskaidrā situācijā, tādējādi, ka atbildība par tiesiskā un faktiskā ietvara, kurā ietilpst prejudiciālais jautājums, definēšanas precizitāti ir valsts tiesas pienākums, atbilstības pieņēmums, kas attiecas uz šo prejudiciālo jautājumu, nav apstrādāts.

87 No t? izriet, ka trešais jaut?jums ir pie?emams.

Par lietas b?t?bu

88 EKL 234. pants pieš?ir valsts ties?m iesp?ju un vajadz?bas gad?jum? uzliek t?m pien?kumu uzdot prejudici?lu jaut?jumu, ja tiesnesis p?c savas iniciat?vas vai p?c lietas dal?bnieku l?guma konstat?, ka str?da pamat? ir panta pirmaj? da?? paredz?ts jaut?jums. No t? izriet, ka valsts ties?m ir visplaš?k?s ties?bas v?rsties Ties?, ja t?s uzskata, ka taj?s izskat?m? lieta rada jaut?jumus par Kopienu ties?bu noteikumu interpret?ciju vai to sp?k? esam?bas v?rt?jumu, kam vajadz?gs l?mums par tiem (1974. gada 16. janv?ra spriedums liet? 166/73 *Rheinmühlen-Düsseldorf, Recueil*, 33. lpp., 3. punkts).

89 No Tiesas judikat?ras ar? izriet, ka attiec?b? uz tiesu, kuras l?mumus saska?? ar valsts ties?bu aktiem var p?rs?dz?t, EKL 234. pants neaizliedz, ka uz š?das tiesas, kura v?ršas Ties? prejudici?l? k?rt?b?, l?mumiem v?l arvien attiecas valsts ties?b?s paredz?tie parastie ties?bu aizsardz?bas l?dzek?i. Tom?r tiesisk?s skaidr?bas un droš?bas interes?s Tiesai ir j??em v?r? iesniedz?jtiesas l?mums, kuram j?b?t sp?k? piln?b?, ja vien tas nav ticis atcelts (1974. gada 12. febru?ra spriedums liet? 146/73 *Rheinmühlen-Düsseldorf, Recueil*, 139. lpp., 3. punkts).

90 Turkl?t Tiesa nosprieda, ka EKL 234. pant? noteikt? sist?ma Kopienu ties?bu vienotas interpret?cijas nodrošin?šanai dal?bvalst?s rada tiešu sadarb?bu starp Tiesu un valsts ties?m, kas nav atkar?ga no jebk?das lietas dal?bnieku iniciat?vas (2008. gada 12. febru?ra spriedums liet? C?2/06 *Kempter*, Kr?jums, l?411. lpp., 41. punkts).

91 L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu tiek pamatots ar tiesu tiešu dialogu, kur iesp?jamais l?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu ir piln?b? atkar?gs no valsts tiesas v?rt?juma par š? l?guma iesniegšanas noz?m?gumu un nepieciešam?bu (iepriekš min?tais spriedums liet? *Kempter*, 42. punkts).

92 No l?muma par prejudici?lo jaut?jumu uzdošanu izriet, ka saska?? ar Ung?rijas ties?b?m atseviš?u apel?cijas s?dz?bu var celt par l?mumu, ar kuru izdod l?mumu l?gt prejudici?lu nol?mumu Tiesai, visai pamata lietai paliekot izskat?šan? ties?, kura pie?em l?mumu, tiesved?bu atliekot l?dz Tiesas sprieduma pasludin?šanai. Saska?? ar Ung?rijas ties?b?m š?dai apel?cijas tiesai ir ties?bas p?rveidot šo l?mumu, atcelt l?mumu par prejudici?l? jaut?juma uzdošanu un likt pirm?s instances tiesai turpin?t aptur?to tiesved?bu saska?? ar valsts ties?b?m.

93 K? ar? izriet no š? sprieduma 88. un 89. punkt? atg?din?t?s judikat?ras par valsts tiesu, kuras l?mumus saska?? ar valsts ties?bu aktiem var p?rs?dz?t, EKL 234. pants neaizliedz, ka uz š?s tiesas, kas v?rsusies Ties? prejudici?l? k?rt?b?, l?mumiem v?l arvien attiecas parastie valsts ties?b?s paredz?tie ties?bu aizsardz?bas l?dzek?i. Tom?r š?das pras?bas izn?kumam neb?tu j?ierobežo kompetence, ko EKL 234. pants pieš?ir šai tiesai, v?rsties Ties?, ja t? uzskata, ka k?d? no t?s izskat?maj?m liet?m rodas jaut?jumi par Kopienu ties?bu interpret?ciju, kam vajadz?gs Tiesas nol?mums.

94 Turkl?t ir j?atg?dina, ka Tiesa jau ir nospriedusi, ka situ?cij?, kad k?da lieta otro reizi non?k pie pirm?s instances tiesas p?c tam, kad t?s pie?emtu l?mumu atc?lusi p?d?j?s instances tiesa, š? tiesa saglab? ties?bas v?rsties Ties? saska?? ar EKL 234. pantu, neraugoties uz to, ka valsts ties?b?s ir noteikums, saska?? ar kuru augst?kas instances tiesas juridiskais v?rt?jums ir ties?m saistošs (iepriekš min?tais 1974. gada 12. febru?ra spriedums liet? *Rheinmühlen-Düsseldorf*).

95 Piem?rojot valsts ties?bu normas par ties?b?m iesniegt apel?cijas s?dz?bu par l?mumu l?gt prejudici?lu nol?mumu, ko raksturo fakts, ka pamata lieta piln?b? paliek izskat?šan?

iesniedz?jties? un tikai l?mums par prejudici?lo jaut?jumu uzdošanu ir ierobežot? k?rt? p?rs?dzams, autonom? kompetence v?rsties Ties?, ko EKL 234. pants pieš?ir pirmajai tiesai, tiktu apšaub?ta, ja, grozot l?mumu par prejudici?lo jaut?jumu uzdošanu, atce?ot un nododot lietu tiesai, kas šo l?mumu pie??musi, lai turpin?tu aptur?to tiesved?bu, apel?cijas tiesa var?tu liegt iesniedz?jtiesai izmantot ties?bas v?rsties Ties?, kas tai pieš?irtas ar EK l?gumu.

96 Saska?? ar EKL 234. pantu v?rt?jums par prejudici?l? jaut?juma noz?m?gumu un nepieciešam?bu princip? ir tikai tiesas, kura izdod l?mumu uzdot prejudici?lus jaut?jumus, atbild?b?, iz?emot ierobežoto p?rbaudi, ko Tiesa veic saska?? ar š? sprieduma 67. punktu nor?d?to judikat?ru. T?d?j?di šai tiesai ir j?izdara secin?jumi no apel?cijas sprieduma par l?mumu uzdot prejudici?lus jaut?jumus un, konkr?t?k, j?secina, ka t?s l?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu ir vai nu j?patur sp?k?, vai j?groza, vai j?atsauc.

97 No t? izriet, ka t?d? situ?cij? k? pamata liet? Tiesai ar? tiesisk?s skaidr?bas un noteikt?bas interes?s ir j??em v?r? l?mums l?gt prejudici?lu nol?mumu, kam j?rada sekas, ja to izdevus? tiesa l?mumu nav atsaukusi vai groz?jusi, t? k? tikai š? tiesa var lemt par š?du atsaukumu vai groz?jumu.

98 ?emot v?r? iepriekš min?to, uz trešo jaut?jumu ir j?atbild, ka, ja ir valsts ties?bu normas par ties?b?m iesniegt apel?cijas s?dz?bu par l?mumu l?gt prejudici?lu nol?mumu, ko raksturo apst?klis, ka lieta piln?b? paliek izskat?šan? iesniedz?jties? un tikai l?mums l?gt prejudici?lu nol?mumu ir p?rs?dzams, EKL 234. panta otr? da?a ir j?interpret? t?d?j?di, ka kompetence l?gt prejudici?lu nol?mumu Tiesai, ko šis L?guma noteikums pieš?ir vis?m valsts ties?m, neb?tu j?apšaub?a, piem?rojot š?dus noteikumus, kas ?auj apel?cijas tiesai groz?t l?mumu par prejudici?lu jaut?jumu uzdošanu Tiesai, atcelt šo l?gumu un likt tiesai, kas šo l?mumu ir pie??musi, ats?kt valsts ties?bu proced?ru, ko t? bija aptur?jusi.

Par ceturto jaut?jumu

99 Ar savu ceturto jaut?jumu iesniedz?jtiesa b?t?b? jaut?, vai EKL 43. un 48. pants j?interpret? t?d?j?di, ka tie aizliedz dal?bvalsts tiesisko regul?jumu, kas saska?? ar š?s dal?bvalsts ties?b?m dibin?tai sabiedr?bai liedz p?rcelt savu juridisko adresi uz citu dal?bvalsti, saglab?jot savu sabiedr?bas statusu saska?? ar t?s dal?bvalsts ties?b?m, saska?? ar kuras ties?b?m t? tikusi dibin?ta.

100 No l?muma l?gt prejudici?lu nol?mumu izriet, ka *Cartesio*, sabiedr?ba, kas dibin?ta saska?? ar Ung?rijas tiesisko regul?jumu un kuras izveidošanas laik? t?s juridisk? adrese bija Ung?rija, ir p?rc?lusi savu juridisko adresi uz It?liju, tom?r v?las saglab?t sabiedr?bas statusu saska?? ar Ung?rijas ties?b?m.

101 Saska?? ar likumu par sabiedr?bu re?istr?ciju atbilstoši Ung?rijas ties?b?m dibin?tas sabiedr?bas juridisk? adrese ir viet?, kur ir t?s uz??m?jdarb?bas vad?ba.

102 Iesniedz?jtiesa izkl?sta, ka *Cartesio* iesniegto l?gumu ierakst?t komercr?istr? t?s juridisk?s adreses mai?u noraid?ja komercr?istra tiesa, pamatojot ar to, ka saska?? ar Ung?rijas ties?b?m Ung?rij? dibin?ta sabiedr?ba nevar vienlaic?gi p?rcelt savu juridisko adresi, k? t? defin?ta šaj? likum?, uz ?rvalst?m un turpin?t b?t pak?auta Ung?rijas ties?b?m k? likumam, kas regul? t?s statusu.

103 Š?dai p?rcelšanai vajadz?gs, ka pirms tam sabiedr?ba izbeidz past?v?t un tiek dibin?ta no jauna saska?? ar t?s valsts ties?b?m, kuras teritorij? t? v?las izveidot savu jauno juridisko adresi.

104 Šaj? sakar? Tiesa atg?dina iepriekš min?t? sprieduma liet? *Daily Mail and General Trust* 19.

punktu, ka saska?? ar valsts ties?b?m izveidota sabiedr?ba past?v tikai caur šo valsts tiesisko regul?jumu, kas nosaka t?s dibin?šanu un darb?bu.

105 Š? paša sprieduma 20. punkt? Tiesa nor?d?ja, ka dal?bvalstu tiesiskais regul?jums atš?iras gan attiec?b? uz saikni ar valsts teritoriju, kas ir pras?ta, lai izveidotu sabiedr?bu, gan iesp?ju sabiedr?bai, kas dibin?ta saska?? ar š?du tiesisko regul?jumu, v?l?k groz?t šo saikni. Atseviš?i tiesiskie regul?jumi prasa, lai ne tikai t?s uz??m?jdarb?bas juridisk? adrese, bet ar? faktisk? adrese, proti, sabiedr?bas centr?l? administr?cija b?tu attiec?go dal?bvalstu teritorij?, t?d?j?di centr?l?s administr?cijas p?rcelšana ?rpus š?s teritorijas paredz sabiedr?bas likvid?šanu ar vis?m sek?m, ko š?da likvid?cija rada sabiedr?bu ties?bu zi???. Citi tiesiskie regul?jumi pieš?ir sabiedr?b?m ties?bas p?rcelt savu centr?lo administr?ciju uz ?rvalst?m, bet atseviš?i tiesiski regul?jumi pak?rto š?s ties?bas zin?miem ierobežojumiem, un p?rcelšanas juridisk?s sekas dal?bvalst?s ir atš?ir?gas.

106 Tiesa turkl?t š? paša sprieduma 21. punkt? nor?d?ja, ka EEK l?gum? tika ?emtas v?r? valsts tiesisko regul?jumu atš?ir?bas. Defin?jot š? l?guma 58. pant? (p?c tam – EK l?guma 58. pant?, kurš pats p?c tam k?uva par EKL 48. pantu) sabiedr?bas, kuras var sa?emt ties?bas uz uz??m?jdarb?bas br?v?bu, EEK l?gums vien?d? l?men? nost?d?ja sabiedr?bas juridisko adresi, centr?lo administr?ciju un faktisko uz??m?jdarb?bas vietu k? saikni.

107 2002. gada 5. novembra spriedum? liet? C?208/00 *Überseering (Recueil, l?9919. lpp., 70. punkts)* Tiesa saska?? ar šiem apsv?rumiem no t? secin?ja, ka iesp?ju saska?? ar k?das dal?bvalsts tiesisko regul?jumu izveidotai sabiedr?bai p?rcelt savu juridisko vai faktisko adresi uz citu dal?bvalsti, nezaud?jot juridisko person?bu, kas tai ir t?s dibin?šanas dal?bvalst?, un, vajadz?bas gad?jum?, š?s p?rcelšanas nosac?jumus nosaka tas valsts tiesiskais regul?jums, saska?? ar kuru š? sabiedr?ba tika dibin?ta. No t? Tiesa secin?ja, ka dal?bvalst?m bija iesp?ja uzlikt saska?? ar t?s tiesisko k?rt?bu dibin?tai sabiedr?bai ierobežojumus t?s faktisk?s juridisk?s adreses p?rcelšanai ?rpus š?s valsts teritorijas, lai saglab?tu juridisko person?bu, kas tai ir saska?? ar š?s pašas dal?bvalsts ties?b?m.

108 Turkl?t ir j?uzsver, ka Tiesa ir ar? non?kusi pie š?da secin?juma, pamatojoties uz EEK l?guma 58. panta redakciju. Defin?jot šaj? pant? sabiedr?bas, kuras var baud?t ties?bas uz uz??m?jdarb?bas br?v?bu, EEK l?gums ??ma v?r? valstu tiesisk? regul?juma atš?ir?bas gan attiec?b? uz pras?to saikni šiem tiesiskajiem regul?jumiem pak?autaj?m sabiedr?b?m, k? ar? saska?? ar vienas dal?bvalsts ties?b?m dibin?tas sabiedr?bas juridisk?s vai faktisk?s adreses p?rcelšanas uz citu dal?bvalsti iesp?ju un, vajadz?bas gad?jum?, nosac?jumus k? probl?mu, kas nav atrisin?ta norm?s par ties?b?m uz uz??m?jdarb?bas br?v?bu, bet kas ir j?atrisina ar n?kotnes tiesisko regul?jumu vai ar vienošanos, kas v?l nav pan?ktas, pal?dz?bu (šaj? sakar? skat. iepriekš min?tos spriedumus liet? *Daily Mail and General Trust*, 21.–23. punkts, un liet? *Überseering*, 69. punkts).

109 T?d?j?di saska?? ar EKL 48. pantu, t? k? nav vienotas Kopienu ties?bu defin?cijas sabiedr?b?m, kas var izmantot ties?bas veikt uz??m?jdarb?bu saska?? vien?gi ar saiknes krit?riju, kas nosaka sabiedr?bai piem?rojam?s valsts ties?bas, jaut?jums par to, vai EKL 43. pants ir piem?rojams sabiedr?bai, kura atsaucas uz ar šo pantu pieš?irtu pamatbr?v?bu, turkl?t t?pat k? jaut?jums par to, vai fiziska persona, kas ir dal?bvalsts pilsonis, šaj? sakar? var baud?t šo br?v?bu, ir iepriekš?js jaut?jums, uz kuru saska?? ar šobr?d sp?k? esošaj?m Kopienu ties?b?m var atbild?t tikai piem?rojam?s valsts ties?b?s. T?d?j?di, tikai ja ir p?rbaud?ts, vai š? sabiedr?ba tieš?m bauda br?v?bu veikt uz??m?jdarb?bu, ?emot v?r? EKL 48. pant? noteiktos nosac?jumus, rodas jaut?jums, vai š? sabiedr?ba saskaras ar š?s br?v?bas ierobežojumu EKL 43. panta izpratn?.

110 Dal?bvalstij ir ar? ties?bas noteikt saikni, kas tiek pras?ta no sabiedr?bas, lai to var?tu

uzskatīt par tēdu, kas dibināta saskaņā ar valsts tiesību un šajā sakarā var baudīt tiesības veikt uzņēmējdarbību, un kas prasīta, lai saglabātu šo statusu pēc tam. Šīs tiesības ietver iespēju šai dalībvalstij neaut sabiedrībai, uz kuru attiecas tās valsts tiesības, saglabāt šo statusu, ja tā iecerējusi reorganizācijas uz citu dalībvalsti, pārceļot savu juridisko adresi uz šo dalībvalsti, tādējādi laužot saikni, ko paredz dibināšanas dalībvalsts tiesības.

111 Tomēr šāda sabiedrības, kas dibināta saskaņā ar dalībvalsts tiesību, juridiskās adreses pārcelšana uz citu dalībvalsti, nemainot tiesību aktus, kas uz to attiecas, ir jānosīr no gadījuma, kas paredz pie dalībvalsts piederības sabiedrības pārcelšanu uz citu dalībvalsti, mainot piemērojamās valsts tiesības, sabiedrībai pārveidojoties tās sabiedrības formā, uz ko attiecas pārcelšanas dalībvalsts tiesību akti.

112 Pēc jebkura gadījuma šis sprieduma 110. punkts norādītajām tiesību, kas nebūt nepiešķir nekādu imunitāti no valsts tiesiskā regulējuma sabiedrību dibināšanas un likvidācijas jomā, ņemot vērā EK Līguma normas par uzņēmējdarbības brīvību, nebūtu jāpamato tas, ka dibināšanas dalībvalsts, liekot izbeigt šīs sabiedrības darbību un to likvidēt, liedz tai pārveidoties par šīs citas dalībvalsts tiesību sabiedrību, ciktāl šīs tiesības to atļauj.

113 Šāds šķērslis reālā šādas sabiedrības pārveidošanai bez iepriekšējās darbības izbeigšanas un likvidācijas tās dalībvalsts tiesību pakāut? sabiedrībā, kurp tā vālas pārcelties, ir šķērslis attiecīgās sabiedrības brīvībai veikt uzņēmējdarbību, kas, ja vien nav pamatota ar obligātiem vispārīgo interešu iemesliem, ir aizliegta saskaņā ar EKL 43. pantu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *CaixaBank France*, 11. un 17. punkts).

114 Turklāt ir jākonstatē, ka kopš iepriekš minētajiem spriedumiem lietā *Daily Mail and General Trust* un lietā *Überseering* tiesību akti un vienošanās sabiedrību tiesību jomā, kas paredzētas attiecīgi EKL 44. panta 2. punkta g) apakšpunktā un 293. pantā, lūdz šim brīdim neattiecas uz šajos spriedumos norādītajām valstu tiesiskā regulējuma atšķirībām un lūdz ar to nav vā tās izbeigušas.

115 Komisija apgalvo tomēr, ka Kopienas tiesiskā regulējuma neesamība šajā jomā, ko Tiesa konstatējusi iepriekš minēto sprieduma lietā *Daily Mail and General Trust* 23. punktā, tika aizpildīta ar Kopienas normām par juridiskās adreses pārcelšanu uz citu dalībvalsti, kas ir tādās regulās kā Regula Nr. 2137/85 un Regula Nr. 2157/2001 par attiecīgi EEIG un SE vai vā Padomes 2003. gada 22. jūlija Regula (EK) Nr. 1435/2003 par Eiropas Kooperatīvās sabiedrības (SCE) statātiem (OV L 207, 1. lpp.), kā arī ar Ungārijas tiesisko regulējumu, kas pieņemts atbilstoši šim regulām.

116 Tā uzskata, ka šīs normas varētu, pat būtu jāpiemēro *mutatis mutandis* sabiedrības, kas dibināta saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem, faktiskās adreses pārrobežu pārcelšanai.

117 Šajā sakarā ir jākonstatē, ka, ja šīs regulas, kas pieņemtas, pamatojoties uz EKL 308. pantu, tiešām paredz noteikumu, kas ļauj jauniem juridiskiem dibinājumiem, ko tās izveido, pārcelt to juridisko adresi un lūdz ar to faktisko adresi, šīm abām adresēm esot vienā dalībvalstī, uz citu dalībvalsti, saskaņā ar juridiskai personai neizbeidzot darbību un neizveidojot jaunu juridisko personu, šādi pārcelšanai tomēr ir vajadzīga šo pārcelšanu veicošajai sabiedrībai piemērojamo valsts tiesību maiņa.

118 Tas izriet, piemēram, attiecībā uz SE no Regulas Nr. 2157/2001 7.–9. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) daļas.

119 Pamata lietā *Cartesio* vālas tikai pārcelt savu faktisko adresi no Ungārijas uz Itāliju, paliekot par sabiedrību saskaņā ar Ungārijas tiesību un lūdz ar to nemainot piemērojamās valsts

ties?bas.

120 T?d?? Kopien? tiesisk? regul?juma, uz kuru atsaucas Komisija, piem?rošana *mutatis mutandis*, pat ja pie?emtu, ka tas ir piem?rojams dal?bvalsts ties?b?m pak?autas sabiedr?bas juridisk?s adreses p?rrobežu p?rcelšanas gad?jum?, katr? zi?? nenovestu pie iecer?t? rezult?ta t?d? situ?cij? k? pamata lietas pamat? esoš?.

121 Turkl?t attiec?b? uz iepriekš min?t? sprieduma liet? *SEVIC Systems* ietekmi uz iepriekš min?tajos spriedumos liet? *Daily Mail and General Trust* un liet? *Überseering* noteikto principu ir j?konstat?, ka šie spriedumi neapl?ko to pašu probl?mu, k?d?? pirmais nepreciz? otro apjomu.

122 Liet?, kur? tika pie?emts spriedums liet? *SEVIC Systems* attiec?s uz biroja darb?bas p?rrobežu sapl?šanas ce?? atz?šanu sabiedr?bas dibin?šanas valst?, ko š? sabiedr?ba veica cit? dal?bvalst?, šai lietai b?tiski atš?iroties no situ?cijas liet?, kur? tika pie?emts iepriekš min?tais spriedums liet? *Daily Mail and General Trust*. T?d?j?di attiec?g? situ?cija liet?, kur? tika pie?emts iepriekš min?tais spriedums liet? *SEVIC Systems*, atš?iras no situ?cij?m, par kur?m bija p?r?jie Tiesas spriedumi (skat. 1999. gada 9. marta spriedumu liet? C?212/97 *Centros*, *Recueil*, I?1459. lpp.; iepriekš min?to spriedumu liet? *Überseering*, k? ar? 2003. gada 30. septembra spriedumu liet? C?167/01 *Inspire Art*, *Recueil*, I?10155. lpp.).

123 Š?d?s situ?cij?s iepriekš?js jaut?jums, kas rodas, ir nevis tas, kas nor?d?ts š? sprieduma 109. punkt?, vai attiec?g? sabiedr?ba var tikt uzskat?ta par sabiedr?bu, kurai ir t?s dal?bvalsts pieder?ba, saska?? ar kuras ties?bu aktiem t? tikusi dibin?ta, bet gan dr?z?k, vai š? sabiedr?ba, par kuru ir zin?ms, ka t? ir sabiedr?ba, uz kuru attiecas dal?bvalsts ties?bas, saskaras ar savu ties?bu veikt uz??m?jdarb?bu cit? dal?bvalst? ierobežojumu.

124 ?emot v?r? visu iepriekš min?to, uz ceturto uzdoto jaut?jumu ir j?atbild, ka šobr?d sp?k? esošaj?s Kopien? ties?b?s EKL 43. un 48. pants ir j?interpret? t?d?j?di, ka tie neaizliedz dal?bvalsts tiesisko regul?jumu, kas liedz sabiedr?bai, kas dibin?ta saska?? ar š?s dal?bvalsts ties?b?m, p?rcelt savu juridisko adresi uz citu dal?bvalsti, saglab?jot savu sabiedr?bas statusu, uz ko attiecas t?s dal?bvalsts ties?bas, saska?? ar kuras tiesisko regul?jumu t? tika dibin?ta.

Par ties?šan?s izdevumiem

125 Attiec?b? uz lietas dal?bniekiem š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par ties?šan?s izdevumiem. Ties?šan?s izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, un kas nav min?to lietas dal?bnieku ties?šan?s izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (virspal?ta) nospriež:

- 1) t?da tiesa k? iesniedz?jtiesa, kas izskata apel?cijas s?dz?bu par l?mumu, ko pie??musi komercr?istra tiesa, ar ko ir noraid?ts l?gums veikt groz?jumu š? re?istra atz?m?, ir j?uzskata par tiesu, kurai ir ties?bas iesniegt l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu EKL 234. panta izpratn?, neraugoties uz apst?kli, ka nedz l?muma pie?emšanas proced?ra šaj? ties?, nedz apel?cijas tiesved?ba iesniedz?jties? nav notikusi saska?? ar sac?kstes principu;
- 2) t?da tiesa k? iesniedz?jtiesa, kuras pie?emtie l?mumi t?d? tiesved?b? k? pamata liet? var tikt p?rs?dz?ti kas?cijas k?rt?b?, nevar tikt uzskat?ta par tiesu, kuras l?mumus saska?? ar valsts ties?bu aktiem nevar p?rs?dz?t EKL 234. panta treš?s da?as izpratn?;
- 3) ja ir valsts ties?bu normas par ties?b?m iesniegt apel?cijas s?dz?bu par l?mumu l?gt prejudici?lu nol?mumu, ko raksturo apst?klis, ka lieta piln?b? paliek izskat?šan? iesniedz?jties? un tikai l?mums l?gt prejudici?lu nol?mumu ir p?rs?dzams, EKL 234. panta

otr? da?a ir j?interpret? t?d?j?di, ka kompetence izdot l?mumu l?gt Tiesai prejudici?lu nol?mumu, ko šis L?guma noteikums pieš?ir vis?m valsts ties?m, neb?tu j?apšaubā, piem?rojot š?dus noteikumus, kas ?auj apel?cijas tiesai groz?t l?mumu l?gt Tiesai prejudici?lu nol?mumu, atcelt šo l?gumu un likt tiesai, kas šo l?mumu ir pie??musi, ats?kt valsts ties?bu proced?ru, ko t? bija aptur?jusi;

4) šobr?d sp?k? esošaj?s Kopien? ties?b?s EKL 43. un 48. pants ir j?interpret? t?d?j?di, ka tie neaizliedz dal?bvalsts tiesisko regul?jumu, kas liedz sabiedr?bai, kas dibin?ta saska?? ar š?s dal?bvalsts ties?b?m, p?rcelt savu juridisko adresi uz citu dal?bvalsti, saglab?jot savu sabiedr?bas statusu, uz ko attiecas t?s dal?bvalsts ties?bas, saska?? ar kuras tiesisko regul?jumu t? tikusi dibin?ta.

[Paraksti]

* Tiesved?bas valoda – ung?ru.